

TOESPRAAK INSTALLATIE LUCHTMACHTADJUDANT

Door de Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten, Luitenant-Generaal
B.A.C. Droste op 6 mei 1998, Den Haag.

Geachte aanwezigen, Leden van de Luchtmachtraad,
vertegenwoordigers van de onderdelen, vertegenwoordigers van de
militaire belangenverenigingen, Adjudant Clausen, aanwezige basis-
en groepsadjudanten van de Koninklijke Luchtmacht,
belangstellenden uit het Hoofdkwartier, Adjudant en Mevrouw
Boonstra

In 1989 is op de vliegbasis Volkel en de Vijfde Groep Geleide
Wapens te Stolzenau een pilot gestart om de functie van basisadjudant
respectievelijk groepsadjudant te introduceren bij de Koninklijke
Luchtmacht. Een functie die veel meer moest zijn dan het
oorspronkelijke Hoofd Inwendige Dienst. De basis-/groepsadjudant
moest naast de commandant mede het gezicht van het onderdeel
bepalen. Dat kwam tot uitdrukking in het leggen van contacten naar
buiten toe, maar ook in de aandacht voor het aanzien van het
onderdeel met name tijdens ceremoniële aangelegenheden of
bezoeken van buitenaf. Een tweede belangrijk taakaspect van de basis-
groepsadjudant was het optreden als de ogen en oren van de
commandant op de werkvloer; niet als een soort spion maar vooral
als intermediair om problemen op de werkvloer op een soepele wijze
in eerste instantie zelfstandig op te lossen. Kortom de basisadjudant is
een vraagbaak voor eenieder. Het is dus een misverstand dat bij de
Koninklijke Luchtmacht de basis-/groepsadjudant alleen zou optreden

voor de categorie onderofficieren. De praktijk heeft geleerd dat dit absoluut niet het geval is. De basisadjutant kan eenieder van het onderdeel, van hoog tot laag, rechtstreeks aanspreken en van advies voorzien. Uiteraard vereist dat de nodige tact en een goed gevoel voor verhoudingen gecombineerd met een groot communicatief vermogen. In de ideale situatie is de basis-/groepsadjutant een rangoverschrijdende autoriteit die het aan hem gegeven vertrouwen nimmer schendt. Dat vereist een hoge mate van integriteit. Ten slotte is het instituut ook ingesteld om het leiderschap bij de Koninklijke Luchtmacht te versterken. De basis-/groepsadjutant kan vanuit zijn onafhankelijke positie uitstekend waarnemen waar het mis dreigt te gaan. Waar nodig kan hij sturend optreden en kan hij minder ervaren vaak jongere collega's adviseren. Kortom de basis-/groepsadjutant kan worden beschouwd als de olie in de machine van het onderdeel. Uiteraard is de Basisadjutant geen panacee voor alle problemen die zich kunnen voordoen. In de eerste plaats blijven natuurlijk de directe lijnmanagers verantwoordelijk voor hun handelen. Daarnaast moet de Basisadjutant zijn uitzonderlijke positie en zijn relatie met de basiscommandant zorgvuldig koesteren.

Al met al worden bijzonder hoge eisen gesteld aan de Basis- en Groepsadjutanten van de Koninklijke Luchtmacht. Zij moeten dan ook worden gezien als de seniors van de categorie onderofficieren. Een categorie die met recht de ruggengraat van de organisatie wordt genoemd. Juist in een tijd van grote veranderingen binnen de krijgsmacht, is er behoefte aan stabiliteit en rust in de organisatie. Met

name de categorie onderofficieren kan daarin een belangrijke rol spelen. Maar het onderofficierskorps verandert zelf ook met rasseschreden. Zoals u weet moet de verhouding van BOT en BBT personeel binnen de Koninklijke Luchtmacht wezenlijk veranderen. Het aandeel BBT-ers moet de komende jaren van de huidige 40% naar 60% groeien. De aard van de organisatie zal daardoor zeker veranderen. Enerzijds zal er meer dan nu het geval is voortdurend nieuw bloed in de organisatie binnenstromen, dat is verfrissend, maar tegelijkertijd betekent dat ook dat daarmee een stuk ervaring teloor gaat. Deze leemte moet worden opgevuld door het vaste kader. Het meer ervaren BOT-personeel moet de jongere collega's begeleiden en coachen. De rol van de BOT-onderofficier neemt aldus aanzienlijk in belang toe en krijgt de plaats die hij of zij toekomt. De Basis- en Groepsadjudanten kunnen als seniors van de categorie onderofficieren in dit proces een stimulerende rol spelen. Bovendien vervullen zij dan ook een belangrijke schakel tussen het onderofficierskorps en de leiding van de Luchtmacht.

Dames en Heren, geachte aanwezigen tot zover een blik op de positie van de Basis- en Groepsadjutant bij de Koninklijke Luchtmacht. Na tien jaar een volwassen instituut, dat op de meeste onderdelen een niet meer weg te denken factor is. Een dergelijk instituut is in mijn visie echter niet compleet, zolang binnen de groep Basis-/Groepsadjudanten niet sprake is van één aanspreekpunt op het niveau van de Luchtmachttop. Kortom een adjudant voor de gehele Luchtmacht in de onmiddellijke omgeving van de Bevelhebber. Binnen enkele

ogenblikken zal ik Adjudant Boonstra installeren als eerste Luchtmachtadjutant. Daarmee zal het instituut Basis-/Groepsadjutant nog meer kunnen betekenen dan in de afgelopen jaren al het geval was. De Luchtmachtadjutant krijgt in beginsel een gelijksoortige taakinhoud als zijn collega's op de onderdelen, maar dan op het niveau van de gehele Luchtmacht. In die zin zal Adjudant Boonstra ook een beetje mijn ogen en oren worden, zonder echter, en daar wijs ik nadrukkelijk op, voorbij te gaan aan de zogeheten commandantenlijn. De nieuwe Luchtmachtadjutant zal zeker in de beginperiode zijn weg nog moeten vinden, maar met Adjudant Boonstra in zijn nieuwe positie twijfel ik er geen moment aan dat hij daarin zal slagen.

Dan wil ik nu overgaan tot het installeren van de eerste Luchtmachtadjutant van de Koninklijke Luchtmacht.

Adjutant Boonstra met het omhangen van de nieuw ontworpen nestel installeer ik u als Luchtmachtadjutant. Ik spreek het vertrouwen uit dat u uw nieuwe functie met even grote inzet en op een even vakkundige wijze zult verrichten als uw voorgaande functie als Groeps Adjutant van de Groep Geleide Wapens de Peel.

OMHANGEN NESTEL

Geachte aanwezigen, zojuist is de eerste Luchtmachtadjutant geïnstalleerd. Zoals ik reeds zei, heb ik alle vertrouwen in Adjudant Boonstra. Hij heeft bewezen uit het goede hout gesneden te zijn. Ik

ben zeer verguld dat Adjudant Boonstra nu deel uitmaakt van mijn persoonlijke staf en deze pioniersrol op zich neemt. Ik wens U adjudant alle succes toe met uw benoeming. Van mij krijgt U alle steun die U hiervoor nodig hebt.

Ook u Mevrouw Boonstra wens ik van harte geluk met de installatie van uw echtgenoot. U kunt met recht trots op hem zijn, geeft u hem ook de steun die hij zeker nodig zal hebben in deze lastige en zware functie.

Dames en heren de verwachtingen zijn hooggespannen. Niet alleen de Koninklijke Luchtmacht heeft een senior onderofficier in de staf van Bevelhebber, ook de Koninklijke Landmacht zal over enkele dagen een soortgelijke functionaris installeren. Voorts zal de Landmacht zal een groot aantal zogeheten stafadjudanten benoemen. Zoals u weet is reeds enige tijd een adjudant in de staf van de Chef Defensie Staf aangesteld, Aoo Clausen die vandaag ook hier aanwezig is. Er zal veel van deze groep worden geeist. Meer nog dan van de meeste andere adjudanten. Het is dan ook terecht dat in overleg met de bonden wordt gezocht naar mogelijkheden de zwaarte van de functie ook tot uitdrukking te laten komen in de beloning. Dat een extra waardering op zijn plaats is, staat voor mij al langer vast. In het huidige salarissstelsel zijn de mogelijkheden daartoe echter beperkt. Ik ben me er van bewust dat het daarbij niet alleen gaat om genoegdoening van betrokkenen zelf, maar dat dit ook zal leiden tot de gewenste kwaliteit die voor een dergelijke functie essentieel is. De recente ontwikkelingen op dit gebied bieden uitzicht op een oplossing, echter

liever had ik u vandaag kunnen mededelen dat het reeds zover is. Ik hoop dan ook op een spoedig uitsluitel voor de gehele categorie basisadjudanten.

Dames en heren ik dank u allen voor uw belangstelling en aanwezigheid bij deze plechtigheid. Zo meteen bestaat in de onderofficiersmess de gelegenheid Adjudant Boonstra persoonlijk geluk te wensen met zijn benoeming.

Nederlands Instituut voor Militaire Historie